

Rome, fin mars ou début avril 1602.

Ill^{me} et R^{me} Domine.

¶ Si mala, quae nos hic premunt, ad Deum ire compellunt, ut Sanctus ait Gregorius, dubitare non possum, quin sancta anima episcopi Virdunensis, quae Dei amore flagrans magnis antea itineribus ad coelestia properabat, nunc tot funeribus charissimorum pressa, quasi tot calcaribus incitata, longè celerius ad Deum ire festinet. Non enim Dominus meus Henricus de illis est, qui contristantur de dormientibus, sicut et caeteri, qui spem non habent, sed de illis potius, qui semper cogitant hospites se et peregrinos esse, et fratres nostros, qui cum pietate dormitionem accipiunt, optimam habere spem repositam, neque nobis perire, sed nos praeire ad patriam. Sancta illa Regina soror vestra anno superiore diuturnae patientiae coronam accepit; non multo ante insignis ille Comes frater item vester in bello ^P Canonico, adversus ferocissimos Turcas fortiter pugnans gloriose occubuit; nunc demum nobilissimae familiae columnen heros non minus pius quam fortis Dux Mercurii, post devictos egregia pugna Barbaros, alienissimo tempore, si reipublicae christianae pericula cogitamus, sed opportunissimo, si Dei providentiam respicimus, in pace quievit. Haec certe tanta et tam brevi intervallo repetita flagella facilè possent animum terrae affixum ita perturbare, ut etiam de statu suo moverent; sed absit, ut suspicet Dominum Henricum episcopum Virdunensem, cuius cor coelo affixum esse non dubito, humanis casibus ita moveri, ut consolatorio sermone indigeat. Melania quondam sancto Hieronymo teste cum adhuc calente mariti corpusculo, et nedum humato, duos simul perdidisset filios, lacrymae guttam non fudit, stetit immobilis, et ad pedes advoluta Christi, quasi ipsum teneret, arrisit: Expeditius, inquit, tibi servitura sum, Domine, quia tanto me onere liberasti. Quod si foemina mariti et liberorum funera siccis oculis aspicere potuit; qua tantèdem animi constantia Christi servus, summoque sacerdotio praeditus

/ Henricus meus dormitionem sororis et fratrum feret? Haec nimirum causa fuit, cur usque ad hoc tempus nihil super his humanis casibus scribere voluerim. Nunc vero redeunte ad Illustrissimam D. vestram D. N. nolui permittere, ut sinè meis litteris ex Urbe discederet: tum, ut de eius diligentia et solitudine testimonium perhiberem, tum, ut angustias meas Amplitudini vestrae significarem: quasi enim cardinalitia cruce parum oneratus viderer, adiecit Dominus aliam crucem, curam videlicet pastorem Capuani archiepiscopatus. In qua re certo scio, compatietur mihi Illustrissima D. V. quae satis iam experimento didicit, quam gravi pondere humeros animae premat sollicitudo pastoralis. Cum primum a Summo Pontifice consecrationis munus accepero, quod spero fore in octava Paschae, ad ecclesiam mihi creditam advolabo. Itaque novit iam Amplitudo vestra, si quid mihi deinceps commendare vel imperare voluerit, quo litterae dirigendae sint. Coniungamus interim, si placet orationem, ut de tam ingenti periculo, quod secum adfert regimen animarum, salvi aliquando atque incolumes evadamus. Romae 1602.

[Fuligatti, Epp.famil. XXIII.]